

Protokół Nr ORN.0012.1.17.2015
posiedzenia Komisji Oświaty, Kultury, Promocji Gminy, Sportu i Rekreacji
Rady Miejskiej w Olecku odbytego w dniu 22 grudnia 2015 roku.

Na stan 8 członków Komisji w posiedzeniu udział wzięło 5 – lista obecności w załączeniu.

Posiedzeniu przewodniczył Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada.

Protokołowała pracownik obsługi biurowej Wydziału Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Olecku – Barbara Skarżyńska.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- Burmistrz – Wacław Olszewski,
- Kierownik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Olecku – Elżbieta Rękawek,
- Pełnomocnik Burmistrza ds. przeciwdziałania uzależnieniom – Wiesława Surazyńska,
- Kierownik Wydziału Budownictwa, Inwestycji i Planowania Urzędu Miejskiego w Olecku – Alicja Szalkowska,
- Inspektor Wydziału Budownictwa, Inwestycji i Planowania Urzędu Miejskiego w Olecku – Urszula Dąbrowska,
- Przedstawiciel lokalnej prasy – Zbigniew Malinowski.

Ponadto na posiedzenie Komisji przybył:

- Wykonawca projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Olecko – Renata Drobny,
- Przedsiębiorca z Olecka – Wojciech K.,
- Mieszkaniec Olecka – Zbigniew S.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

powitał wszystkich przybyłych na posiedzenie Komisji i przedstawił proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia Komisji.
2. Zaopiniowanie projektów uchwał na sesję Rady Miejskiej.
3. Sprawy wniesione.
4. Wolne wnioski.

Uwag do porządku posiedzenia nie zgłaszano.

Komisja jednogłośnie przyjęła powyższy porządek posiedzenia.

Do punktu 1 – Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia Komisji.

Uwag do protokołu Nr ORN.0012.1.16.2015 nie zgłaszano.

Komisja (obecnych 5 członków), przy 3 głosach za i 2 wstrzymujących, przyjęła protokół Nr ORN.0012.1.16.2015 z posiedzenia Komisji odbytego w dniu 30 listopada 2015 r.

Do punktu 2 – Zaopiniowanie projektów uchwał na sesję Rady Miejskiej.

a) projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w formie darowizny nieruchomości położonych na terenie Gminy Olecko;

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

poinformował, iż wymienione w uchwale działki Gminy Olecko stanowią pobocze drogi wojewódzkiej nr 653 – na trasie Olecko-Suwałki. Pierwsza z nich znajduje się na Alei Zwycięstwa nieopodal ronda, w stronę marketu Tesco. W świetle ustawy o drogach publicznych chodniki, rowy itp. są elementarną częścią drogi. Na działce należącej do gminy znajduje się pas, na którym można utworzyć chodnik, jednak zgodnie z ustawą chodnik ten byłby integralną częścią drogi wojewódzkiej. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie wyraził zainteresowanie przejęciem i uregulowaniem stanu władania części w/w gruntu.

Członek Komisji – Karol Sobczak

zapytał, czy istnieje konkretny termin, aby Zarząd Dróg Wojewódzkich zbudował chodnik.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

odpowiedział, że nie ma konkretnego terminu.

Członek Komisji – Renata Dunaj

spytała, czy na pewno chodnik zostanie zbudowany po przejęciu gruntów przez ZDW.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

uważa, że ZDW mając te grunty zbuduje chodnik.

Druga droga, od wyjazdu do Suwałk przy restauracji Gościniec Olecki, gdzie znajduje się „Wiewiórcza Ścieżka”. Obecnie droga jest zasypana i nie spełnia swojej roli. ZDW jest zainteresowany przejęciem dwóch działek, które powinny zostać odwodnione i przeznaczyć je na poszerzenie pasa drogowego publicznej drogi wojewódzkiej nr 653.

Członek Komisji – Renata Dunaj

zadała pytanie, czy gmina nie może tego zrobić we własnym zakresie.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

powiedział, że nawet gdyby gmina zrobiła to we własnym zakresie i poniosła koszty, to zgodnie z ustawą o drogach publicznych działki te zostaną integralną częścią drogi wojewódzkiej, więc i tak przejmie je ZDW.

Autopoprawka nastąpiła w & 1, dopisano punkt 3, działkę nr 716/4 o powierzchni 0,0908 ha i podpunkt 3 „Nieruchomość wymieniona w punkcie 3 przeznaczona jest na poszerzenie pasa drogowego publicznej drogi wojewódzkiej nr 655, na długości działki oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków numerem geodezyjnym 714/1”.

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków), uwzględniając autopoprawkę Burmistrza, jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w formie darowizny nieruchomości położonych na terenie Gminy Olecko.

b) projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Usług Edukacyjnych w Gminie Olecko na lata 2015-2020;

Kierownik Wydziału EK – Elżbieta Rękawek

powiedziała, iż projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Usług Edukacyjnych w Gminie Olecko na lata 2015-2020 jest dokumentem odpowiadającym na potrzebę zaprogramowania działań w obszarze usług edukacyjnych, które w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości wymagają poprawy jakości, skuteczności i dostępności. Objął on dzieci od urodzenia do wieku najstarszego. Gmina nie posiada kompetencji do kształcenia dzieci w wieku ponadgimnazjalnym. W Programie zawarto propozycje pomocy dzieciom w okresie żłobkowym do lat 3, w celu rozpoczęcia kształcenia i możliwości podjęcia pracy przez rodziców. Materiał został przygotowany w oparciu o analizę dokumentów strategicznych, raporty i opracowania publicznych instytucji oraz danych, jakie znajdują się w Wydziale Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Olecku. Program nie został ograniczony całkowicie wskaźnikami ze względu na możliwość zmiany prawa. Zawarto ogólne działania, jakie należy podjąć. Proponowany Program uwzględnia projektowanie działań pod kątem możliwego wsparcia oferowanego w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej do 2020 roku oraz pozostałych źródeł finansowania zewnętrznego. Działania opisane w Programie w sposób istotny będą miały wpływ na komfort funkcjonowania społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży zamieszkujących Gminę Olecko, w perspektywie ich dalszego rozwoju oraz odnalezienia się na rynku pracy.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

oznajmił, że po przeanalizowaniu Programu zauważył, że rzeczywiście jest furka dla wprowadzenia ewentualnych zmian, które mogą wynikać poprzez zmianę przepisów.

Kierownik Wydziału EK – Elżbieta Rękawek

poinformowała, że zostały wprowadzone autopoprawki do projektu uchwały na str. 6, punkt I.2 Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, gdzie zamiast „2030” powinno być „2025”, zamiast „Strategii Usług Edukacyjnych” – „Programie Rozwoju Usług Edukacyjnych” oraz zamiast „Społeczeństwo” – „wzrost aktywności społecznej”.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

zapytał, czy gmina jest przygotowana na ewentualne zmiany dotyczące powrotu 7-latków do szkoły. Prawdopodobnie część rodziców nie wyrazi zgody, by dzieci powtarzały klasę. Szykuje się dziura w godzinach i etatach nauczycielskich. Czy są przemyślane jakieś rozwiązania.

Kierownik Wydziału EK – Elżbieta Rękawek

powiedziała, iż posiada informacje, ile jest dzieci rocznikowo objętych ewentualnymi zmianami. Po Świętach Bożego Narodzenia planowane jest spotkanie z dyrektorami szkół w celu przygotowania rozeznania, jak rodzice zapatrują się na możliwe decyzje, czy będzie tendencja do posyłania dzieci do klas pierwszych, czy może pozostawienia dzieci w zerówce. Zbyt wczesne poruszanie tematu, zanim nastąpią zmiany w ustawie, nie są jej zdaniem wskazane.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

uważa, że wprowadzenie tych zmian zapewne będzie problemowe. Nie wszyscy rodzice zgodzą się na powtarzanie klasy przez dzieci. Jeden rocznik „wypadnie”. Jeśli zmiany obejmą likwidację gimnazjów, wówczas „wypadnie” kolejny rocznik.

Kierownik Wydziału EK – Elżbieta Rękawek

wtrąciła, że pozostaje obowiązek zapewnienia opieki 4-latkom, natomiast od 2017 roku również 3-latkom. Nauczyciele edukacji przedszkolnej oraz kształcenia zintegrowanego mają kwalifikacje uzupełniające, ale być może nie wszyscy będą potrafili pracować z maluszkami, to może być problem.

Członek Komisji – Renata Dunaj

uważa, że szkoły nie są przystosowane do przyjęcia maluszków. Radna ma nadzieję, że 5-latki wrócą do przedszkola i powróci równowaga. Jako przedsiębiorca musi obecnie dokładać do interesu, sporadycznie wychodzi „na plus”. W niepublicznych przedszkolach jest więcej dzieci niż w państwowych. W większych miastach właściciele zainwestowali w budowę przedszkoli, ponieważ kobiety będące jeszcze w ciąży musiały zapisywać swoje dziecko z powodu dużych kolejek i braku miejsc. Kiedy 5-latki poszły do szkoły, sytuacja zmieniła się. Ci właściciele pozostali z ogromnymi długami w banku.

Członek Komisji – Karol Sobczak

zaznaczył, że system nie jest jednolity, co 2-3 lata zmienia się i wszyscy powinni dostosować się do przepisów.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

powiedział, że zmiany te nie pozwalają funkcjonować, dostosować się. Każda z nich ciągnie za sobą różnego rodzaju konsekwencje. Każdy ma swoje zdanie wobec tych zmian, z perspektywy funkcjonowania gminy patrzy się na nie inaczej.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

stwierdził, że młodzież ucząca się 8 klas w szkole podstawowej szanowała maluszków, którzy tam się uczyli i razem umieli funkcjonować. Ponadto nauczyciele dobrze znali swoich uczniów. Ponadto wobec zmian gmina znowu poniesie koszty.

Kierownik Wydziału EK – Elżbieta Rękawek

podkreśliła, że nauczyciele musieli ponieść ogromne koszty, aby się do przepisów i zmian dostosować.

Członek Komisji – Renata Dunaj

nawiązując do tego, że nie wszystkie szkoły są przystosowane, Radna przypomniała o wizytacji w szkołach podczas posiedzenia Komisji Oświaty, Kultury, Promocji Gminy, Sportu i Rekreacji.

Radna nawiązała do wniosku, który składała podczas posiedzenia wizytacyjnego w szkołach, m.in. w Judzikach i Babkach Oleckich, dotyczącego spełniania wymogów co do metrażu na jedno dziecko, czy są takie same w placówkach publicznych i niepublicznych. Pani Dunaj otrzymała wówczas odpowiedź, że to nie ma różnicy. Chodziło jednak o to, że skoro jest mała sala w szkole w Judzikach, nie ma zachowanego metrażu, a mimo to dzieci tam przebywają i szkoła jest dofinansowana, to jak to się ma do jednego dziecka w żłobku czy w przedszkolu. Radna złożyła wniosek o dofinansowanie szesnastego dziecka, wniosek został odrzucony z powodu braku spełnienia warunków metrażowych. Niezrozumiałym jest, jak to się przekłada na żłobek czy przedszkole, w których zazwyczaj nie ma pełnej grupy z powodu chorób dzieci. W szkołach wizytowanych nie były spełnione warunki metrażowe, pomieszczenia nie były dobrze oświetlone, posiadały mało okien, było ciasno, trudno było poruszać się między stolikami i mimo to otrzymują dofinansowanie. W przedszkolu Smyk regularnie przeprowadzane są kontrole i badania i czy wszystkie warunki są spełniane, ma dużo przestrzeni, dzieci oddzielnie śpią i bawią się. W Siejniku rodzice prosili, by właścicielka Przedszkola - Pani Dunaj utworzyła grupę dla dzieci w wieku między żłobkowym a przedszkolnym. Pani Dunaj ma piękną salę, ale nie otrzymała pozwolenia z Sanepidu, co jest niesprawiedliwe. Ponadto Radna uważa, że żłobki powinny otrzymywać większe dofinansowanie niż przedszkola, gdyż ponoszą wyższe koszty. Pani Dunaj prosiła o udzielanie odpowiedzi na całość pytań i wniosków, ponieważ po raz kolejny otrzymała odpowiedź tylko na pierwszą część.

W odpowiedzi na wniosek dotyczący zagospodarowania terenu na plażę przy jeziorze w Jaśkach również odpowiadano tylko w części

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków), uwzględniając autopoprawkę Burmistrza, jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Usług Edukacyjnych w Gminie Olecko na lata 2015-2020.

c) projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko na rok 2016;

Pełnomocnik Burmistrza ds. przeciwdziałania uzależnieniom – Wiesława Surazyńska oznajmiła, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy do zadań własnych gmin. Przepisy nie uległy zmianom. Zadania są szczegółowo określone w w/w ustawach. Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Olecko w roku 2015 oraz w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz zapewnienie bezpłatnego dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin z problemem nadużywania alkoholu oraz doświadczających przemocy w rodzinie. Poprzedzony został wykonaniem diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w roku 2011 uzupełnionej o aktualne dane z instytucji oraz szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych pod koniec 2014 roku. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele. Gmina chce dofinansować zadanie doposażenie siłowni zewnętrznej przy Zespole Szkół na osiedlu Siejnik w wysokości 30.000 zł, ponieważ znajduje się tam świetlica z elementami socjoterapii oraz na osiedlu Lesk w wysokości 20.000 zł.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada w imieniu mieszkańców osiedla Lesk podziękował Burmistrzowi za przystrojenie drzewek na Święta Bożego Narodzenia.

Członek Komisji – Karol Sobczak nawiązał do tematu ozdób świątecznych i wspomniał, że widział podświetlone figury, postacie kobiet i mężczyzn wielkości prawdziwych ludzi w różnych sytuacjach. Radny uważa, że to mogłoby niezwykle wyglądać na Placu Wolności.

Członek Komisji – Justyna Cieślukowska odnośnie dofinansowania zakupu drążków zapytała, jak to będzie wyglądało.

Pełnomocnik Burmistrza ds. przeciwdziałania uzależnieniom – Wiesława Surazyńska odpowiedziała, że środki zostaną przekazane przelewem na konto szkoły.

Członek Komisji – Karol Sobczak zdaniem Radnego w przyszłości można zastanowić się nad ustawieniem takich drążków np. na plażach w Olecku, ponieważ może cieszyć dużym zainteresowaniem. Społeczeństwo coraz bardziej dba o zdrowie i ćwiczy.

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków) jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko na rok 2016.

d) projekt uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności;

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

powiadomił, że z dniem 1 stycznia 2016 r. nastąpi zmiana opłaty za utylizację odpadów z 308 zł/t na 270 zł/t. Po szczegółowej analizie aktualnych i prognozowanych kosztów systemu i wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi proponuje się obniżenie wysokości opłaty za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w następujący sposób:

1. Za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi w sposób zmieszany:

- 1) 12 zł brutto miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku pierwszych 4 mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość,
- 2) 50% stawki określonej w pkt. 1 miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku 5-go do 9-ego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość,
- 3) 20% stawki określonej w pkt. 1 miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku 10-go i każdego następnego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

2. Za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi w sposób selektywny:

- 1) 9 zł brutto miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku pierwszych 4 mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość,
- 2) 50% stawki określonej w pkt. 1 miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku 5-go do 9-ego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość,
- 3) 20% stawki określonej w pkt. 1 miesięcznie od każdego mieszkańca w przypadku 10-go i każdego następnego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Powyższe zmiany oprócz obniżenia stawki od osoby w gospodarstwie uwzględniają też zróżnicowanie ostatecznych kosztów dla wieloosobowych gospodarstw domowych.

Członek Komisji – Karol Sobczak

zapytał, ile rodzin skorzysta z w/w ulg.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

przedstawił ilość gospodarstw domowych z podziałem na liczbę osób:

- ✓ gospodarstwo 1-osobowe – 2.272
- ✓ gospodarstwo 2-osobowe – 2.269
- ✓ gospodarstwo 3-osobowe – 1.326
- ✓ gospodarstwo 4-osobowe – 902
- ✓ gospodarstwo 5-osobowe – 324
- ✓ gospodarstwo 6-osobowe – 154
- ✓ gospodarstwo 7-osobowe – 47
- ✓ gospodarstwo 8-osobowe – 23
- ✓ gospodarstwo 9-osobowe – 5
- ✓ gospodarstwo 10-osobowe – 4
- ✓ gospodarstwo 12-osobowe – 3
- ✓ gospodarstwo 13-osobowe – 1.

Członek Komisji – Karol Sobczak

przeliczył, iż w przybliżeniu niecałe 600 rodzin skorzysta z większych ulg.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

uważa, że jest to ułatwienie dla rodzin wielodzietnych. Zauważył też, że większość rodzin wielodzietnych pochodzi z terenów wiejskich, gdzie większość śmieci jest palona. Dzięki tej metodzie wpływy do budżetu gminy będą niższe. Ponadto poinformował, że gmina zdaje rocznie ok. 6.200 ton odpadów. Utylizacja 1 tony odpadów będzie kosztować gminę 291,60 zł brutto, natomiast odbiór 1 tony odpadów 103,68 zł brutto. Dodatkowo za odbiór w miesiącach czerwiec-sierpień w 2016 roku będzie wynosiła 3x14.500 zł, czyli 43.500 zł. Rocznie na utylizację trzeba przeznaczyć 1.807.920 zł, za odbiór 686.316 zł. Koszty administracyjne wyniosą 170.509 zł, wydatek na Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” w Ełku wyniesie 50.000 zł. Łączne rzeczywiste wydatki wyniosą 2.719.045 zł.

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków) jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności.

e) projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr ORN.0007.40.2012 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 czerwca 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko na lata 2013-2023;

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

poinformował, iż uchwałą intencyjną z dnia 28 czerwca 2012 r. Gmina Olecko przystąpiła do opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko na lata 2013-2023. Tytuł dokumentu został zmieniony Uchwałą nr ORN.1.2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. W wyniku prac nad Strategią, po ustaleniu harmonogramu jej procedowania, ustalono termin obowiązywania dokumentu, tj. do 2025 roku bez określania daty początkowej. Przyjęto, iż dokument obowiązywał będzie od chwili przyjęcia go przez Radę Miejską w Olecku, w związku z tym zapis "na lata 2014-2024" zastępuje się zapisem „do roku 2025”.

Pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków), przy 3 głosach za i 1 wstrzymującym, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr ORN.0007.40.2012 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 czerwca 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko na lata 2013-2023.

f) projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko do roku 2025;

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

powiedziała, iż uchwałą intencyjną z dnia 28 czerwca 2012 r. Gmina Olecko przystąpiła do opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko do roku 2025. W świetle ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która stanowi, iż politykę rozwoju prowadzi m.in. samorząd lokalny i gminny, podstawą do jej prowadzenia są strategie rozwoju, programy i dokumenty programowe. Prace nad dokumentem odbywały się przy wsparciu zespołu ekspertów oraz z udziałem społeczności lokalnej, w procesie strategicznym opracowano diagnozę, przeprowadzono sześć warsztatów strategicznych, konsultacje społeczne oraz strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii.

Członek Komisji – Karol Sobczak

zapytał, czy więcej uwag wpłynęło podczas spotkań czy drogą elektroniczną. Radny uważa, że odpowiedź na to pytanie będzie wskazówką, w jaki sposób najlepiej konsultować się ze społeczeństwem w celu wyrażenia przez nie swoich opinii na dany temat.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

odparła, że najwięcej uwag wpłynęło podczas spotkania.

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 4 członków) jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Olecko do roku 2025.

g) projekt uchwały w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko;

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

oznajmiła, iż przedłożony do uchwalenia projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, został sporządzony zgodnie z procedurą planistyczną, wynikającą z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Niniejsza uchwała stanowi zakończenie procedury sporządzania zmiany studium:

- Rada Miejska w Olecku w dniu 30 marca 2012 r. podjęła uchwałę Nr ORN.0007.14.2012 Rady Miejskiej w Olecku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko,
- projekt zmiany studium uzyskał pozytywne opinie i uzgodnienia w wymaganym zakresie,
- projekt zmiany studium został wyłożony dwukrotnie do publicznego wglądu w dniach od 30.12.2013 r. do 21.01.2014 r. oraz w dniach 30.10.2015 r. - 20.11.2015 r.,
- do wyłożonego projektu studium, w ustawowym terminie, tj. do dn. 11 lutego 2014 r., wpłynęło 113 uwag (nie uwzględniono 7 z nich), do 11 grudnia 2015 r. - 52 uwagi. Po rozpatrzeniu uwag część z nich została uwzględniona, 15 nieuwzględniona bądź uwzględniona w części.

Oprócz dyskusji publicznych zorganizowane zostały 2 spotkania, w tym jedno dotyczące uwagi w sprawie energetyki wiatrowej, która została uwzględniona przez Burmistrza. W związku z tym studium dopuszcza lokalizację tzw. mikroinstalacji, czyli małych elektrowni wiatrowych.

Członek Komisji – Karol Sobczak

zapytał, jakie są małe elektrownie wiatrowe.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

powiedziała, że to elektrownie wytwarzające energię o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

spytał, czy w żaden sposób nie dało się uwzględnić uwag.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

odpowiedziała, iż zdarzały się strefy ochronne 100- metrowe od brzegów rzeki oraz obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią poprzez występujące w pobliżu działek sąsiedztwo rzeki Lega. Na tych terenach zabudowa nie może być dopuszczona. Zdarzały się wnioski dotyczące zabudowy mieszkaniowej w szczerym polu, gdzie nie ma ku temu żadnych preferencji. Uwagi składane na etapie studium dostosowano do regulacji zawartych w planach

miejscowych. Były również wnioski nieuwzględnione z powodu występowania w sąsiedztwie działki przebiegu linii wysokiego napięcia. Jedna uwaga dotyczyła poparcia energetyki wiatrowej – ostatnia uwaga w zestawieniu. Inna uwzględniona częściowo dotyczyła gruntów w miejscowości Moźne, gdzie wyznaczono minimalną powierzchnię nowowydzielonej działki nie mniejszą niż 2.000 m ze względu na walory krajobrazowe wskazany jest kierunek pod turystykę i rekreację. Uwaga dotycząca ze wskazaniem pod rozmieszczenie źródeł energii odnawialnej - lokalizacje zespołu ogniw fotowoltaicznych uwzględniona w części.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

podsumował, iż w związku z barierami prawnymi pewnych uwag lub ich części nie można było uwzględnić. Udzielił głosu dla Przedsiębiorcy z Olecka.

Przedsiębiorca z Olecka

powiedział, iż czuje się olecczaninem i jako olecczanin jest zdumiony sytuacją, jaka wytworzyła się wokół siłowni wiatrowych. Wobec zmian, jakie nastąpiły w ostatnich miesiącach wie, w jakich kierunkach zmiernają finanse gminy. Odniósł się do wypowiedzi Ministra Środowiska prof. Jana Szyszko, który wypowiadał się w 3 dni wcześniej w telewizji TRWAM, który powiedział, że opodatkowanie siłowni wiatrowych będzie dotyczyło całych zespołów energetycznych. W tym przypadku podatek wyniósłby 400.000 zł od jednej siłowni wiatrowej. Rozumie, że nie jest argumentem dla Pana Burmistrza opłata roczna w wysokości 4 mln zł. W skali działania siłowni wiatrowych to 100 mln zł. Ponadto znane są dochody z PIT i CIT, w jaki sposób jest obliczana subwencja. Analogicznie znaczne sumy z PIT i CIT nie wpłyną do gminy. Uważa, że miasto jest brudne. Powodem nie jest brak chęci do sprzątnięcia lecz brak środków. Jego zdaniem w Olecku nie ma poprawionej gospodarki komunalnej zewnętrznej, co potwierdza wygląd budynków m.in. przy ul. Grunwaldzkiej czy ul. Młynowej. Olecko jest jednym z nielicznych miast w Polsce, które uporczywie trzyma się form dzierżaw za lokale, co powoduje wysokie opłaty. To jedna strona medalu. Druga strona medalu to wypowiedź Pani Premier Beaty Szydło, która powiedziała, że w przeprowadzanej reformie administracyjnej będzie przeprowadzona reforma dochodów, więc likwidacja „janosikowego”. Gdy zostanie zlikwidowane „janosikowe”, zostaną obcięte subwencje dla innych gmin, które obecnie z niego korzystają. Nie wiadomo ile zostanie obcięte, nie ma żadnego projektu wyrównania subwencji. Sądzi, że dziś mówienie o studium to mówienie o dopuszczeniu czegoś, zostawieniu sobie warunków na przyszłość, dopiero na etapie planu będą wszystkie szczegóły i gmina wówczas podejmie decyzję. Jeżeli podejmuje decyzję na etapie studium, tzn. że bez względu na to, jakie będą warunki ekonomiczne i inne, zgodnie z wypowiedzią prof. Jana Szyszko znormowane one zostaną przez Ministerstwo Środowiska, prócz podatków będą postawione limity. Jest zdumiony rezygnacją z możliwości zostawienia sobie furtki.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

udzielił głosu Mieszkańcowi Olecka.

Mieszkaniec Olecka

odnosząc się do wypowiedzi Przedsiębiorcy z Olecka stwierdził, że nie wszystko można kupić za pieniądze. Zadał pytanie odnośnie obecnie procedowanej turbiny wiatrowej w Jaśkach, gdzie jest zapis w studium w warunkach zabudowy umożliwiający zlokalizowanie trzeciej turbiny. Z jego wiedzy wynika, że nie jest to prawidłowe. W rzeczywistości Pan Burmistrz udzielił odpowiedzi na zapytanie, że w decyzji o warunkach zabudowy była zgoda na postawienie 3 turbin, jednak decyzja środowiskowa została wydana dla 3 turbin o niższej mocy 800 kW: 1,2 MW i 2 MW. Na skutek tego zostało wydane pozwolenie na budowę turbin 800 MW, następnie zrobiono projekt zastępczy bez decyzji środowiskowej, czym jest zdumiony, w którym dokonano zmiany polegającej zapisie o 2 turbinach 1,8MW i 1,8MW. Została wyczerpana cała procedura. Mieszkaniec Olecka chciał zwrócić uwagę, że w decyzji

o warunkach zabudowy ta pierwsza mówiła o turbinach o wysokości do 100 m, a w rzeczywistości mają 145 m wysokości. Uważa, że to jeden wielki galimatias proceduralny, nie wiadomo z czego to wynika. Teraz jest próba przeforsowania trzeciej turbiny o mocy 3 MW, a siłą rzeczy ona musi być wyższa, czyli ok. 175-200 m. Powstanie dysharmonia w krajobrazie i niepokojach ludzi, którzy boją się oddziaływania turbin. Mieszkaniec Olecka nie wie, czy do końca da się to w studium wyjaśnić, ale prosił Burmistrza, aby przyjrzał się tej sprawie, ponieważ nie jest to oczywiste, że trzecia turbina jest w tej dokumentacji uwzględniona.

Ponadto plany postawienia wiatraków to jak umeblowanie komuś życia i spróbowanie wprowadzenia rzeczy, która będzie oddziaływać na bardzo duże odległości.

Przedsiębiorca z Olecka

stwierdził, że lokalne społeczności chcą budowy turbin, natomiast dalsze społeczności nie chcą, czego przykładem najlepszym jest sołectwo Lenarty.

Burmistrz Olecka – Waclaw Olszewski

oznajmił, że cała procedura studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania trwa kilka lat. To ostatni moment na podjęcie studium. Każdy jest w pewnym sensie zmęczony ciągłą walką z wiatrakami. Poprzednia Rada Miejska była zdecydowanie przeciwna budowie wiatraków. Obecnie jest potrzeba wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale tam, gdzie jest objęte opracowaniem studium, jest wszystko wstrzymane. Należy w końcu zdecydować, czy pierwotnie wszystkie ustalenia, które dotyczyły elektrowni wiatrowych są uzgodnione ze wszystkimi, łącznie z Urzędem Marszałkowskim i decyzjami związanymi z ochroną środowiska itd. w związku z wpływami po wyłożeniu studium masy uwag, protestów, zdecydował się je uwzględnić. Podpisów było bardzo dużo, m.in. mieszkańcy sołectwa Lenarty i Biała Olecka, które są za tym, aby te elektrownie powstały. Motywują to wpływami z tego tytułu do gminy, dość znaczące, a przy pozyskaniu środków zewnętrznych można te środki podwoić. Prawdą w obecnej rzeczywistości jest to, że te wpływy, jeżeli nie zmieniliby się finansowanie samorządów, jeśli chodzi o wyliczanie subwencji wyrównawczej, to subwencja wyrównawcza przy wpływach z wiatraków byłaby niższa. Jednak byłby to znaczący wpływ do budżetu gminy i nie ma co tego kwestionować. Prawdą jest również to, że subwencja wyrównawcza dla buntujących się województw zostanie zlikwidowana, wówczas traci się podwójnie: subwencję i wpływy z elektrowni wiatrowej. W związku z dużym oporem społecznym, jeśli chodzi o miejscowości położone blisko potencjalnych terenów na lokalizację wiatraków postanowił, żeby to ze studium wykreślić. Jeśli Rada Miejska podejmie inną decyzję, czyli w dniu uchwały tego studium w obecnym kształcie, to następnym etapem będzie to, że studium jeszcze raz musi być wyłożone do wglądu i po wyłożeniu przygotujemy uchwałę, która będzie uwzględniać poprawy. Decyzja należy do Rady Miejskiej i biorąc pod uwagę wszystkie za i przeciw trzeba zagłosować zgodnie z sumieniem.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

odczytała nieuwzględnione i uwzględnione w części przez Burmistrza Olecka uwagi wniesione do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko wykazane w Załączniku Nr 6 do projektu uchwały.

Uwaga nr 1.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 1.

Uwaga nr 2.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 2.

Uwaga nr 3.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 3 głosach za i 2 wstrzymujących, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 3.

Uwaga nr 4.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 4.

Uwaga nr 5.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 5.

Uwaga nr 6.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 6.

Uwaga nr 7.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 7.

Uwaga nr 8.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 8.

Uwaga nr 9.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 9.

Uwaga nr 10.

*Członek Komisji – Renata Dunaj
zapytała, jak blisko linii brzegowej może stać budynek.*

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

odpowiedziała, że jeśli to będzie zabudowa mieszkaniowa, to nie bliżej niż 100 m z wyjątkami lokalizacji inwestycji celu publicznego czy lokalizacji urządzeń służących gospodarce rolnej, rybackiej, sportu i rekreacji.

Członek Komisji – Renata Dunaj

spytała, jak to się ma do zabudowy na plaży w Jaśkach. Ma tam powstać hangar przy samej plaży. Nie ma tam spełnionego warunku dotyczącego odległości 100 m.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

odparła, że obowiązuje tam plan miejscowy i warunki w nim zawarte.

Członek Komisji – Renata Dunaj

zapytała, czy właściciele tamtejszych działek nad jeziorem również mogą tak zrobić.

Renata Drobny

powiedziała, że to są kompetencje nadzoru budowlanego, sprawa jest w toku postępowania w starostwie. Przyznała, że to samowola budowlana.

Członek Komisji – Renata Dunaj

stwierdziła, że w rzeczywistości nie jest to hangar. Jeśli osoba inwestująca w budowę hangaru nie zostanie ukarana, to inni też tak zrobią. Radna uważa, że to niesprawiedliwe w stosunku do innych.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

odparł, że nikt nie dostanie pozwolenia na budowę, jeśli łamane są przepisy.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska

powiedziała, że w tym przypadku istnieje miejscowy plan regulujący co i gdzie można budować. Zgodność projektu budowlanego z planem sprawdza starosta na etapie tworzenia decyzji o pozwolenie na budowę.

Członek Komisji – Renata Dunaj

powiedziała, że w związku z tym można wybudować ogromną saunę i mieszkać tam całe życie.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

wtrącił, że nadzór budowlany na pewno wyjaśni tę sprawę.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 4 głosach za i 1 wstrzymującym, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 10.

Uwaga nr 11.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków) jednogłośnie przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 11.

Uwaga nr 12.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 2 głosach za i 3 wstrzymujących, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 12.

Uwaga nr 13.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 3 głosach za i 2 wstrzymujących, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 13.

Uwaga nr 14.

Członek Komisji – Karol Sobczak poprosił o więcej szczegółów.

Kierownik Wydziału BI – Alicja Szalkowska przedstawiła, że jest tam jedna zabudowa zagrodowa, natomiast nie ma możliwości jej rozszerzenia. Pokazała działkę na mapie.

Renata Drobny

wyjaśniła, że plan miejscowy był opracowany bardzo dawno. Określono, ile mieszkańców może osiedlić się wokół jeziora. Należało nie zabudowywać całkowicie terenów wokół jeziora, zostawić tereny wolne atrakcyjne środowiskowo i przyrodniczo. Na tym terenie jest użytek ekologiczny, który wchodzi w jezioro. Jest zabudowa inwestora, który chciałby zrobić kolejną zabudowę. Na to nie pozwalają mu przepisy oraz strefa ochronna.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 4 głosach za i 1 wstrzymującym, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 14.

Uwaga nr 15.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), przy 3 głosach za i 2 wstrzymujących, przyjęła stanowisko Burmistrza dotyczące Uwagi nr 15.

Innych pytań ani uwag do projektu uchwały nie zgłaszano.

Opinia Komisji:

Komisja (obecnych 5 członków), uwzględniając stanowisko Burmistrza, przy 3 głosach za i 2 wstrzymujących, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko.

h) projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Olecko na lata 2016-2024;

Opinia Komisji:

Komisja nie opiniowała projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Olecko na lata 2016-2024.

i) projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Olecko na 2016 rok;

Opinia Komisji:

Komisja nie opiniowała projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Olecko na 2016 rok.

Na tym punkt zakończono.

Do punktu 3 – Sprawy wniesione.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

powiedział, że Radni otrzymali sprawy wniesione, które wpłynęły do biura Rady Miejskiej drogą elektroniczną. Radny zapytał o pismo mieszkańców Placu Wolności 21, 21 a, 21 b z prośbą o wyjaśnienie kwestii dotyczącej planowanego wyburzenia tamtejszych pomieszczeń gospodarczych. Mieszkańcy złożyli zapytanie o podłączenie w/w budynku do sieci ogrzewania centralnego.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

odparł, iż na w/w teren sporządzony został projekt. W planach jest m.in. wyburzenie muru i zbudowanie przejazdu od Domu Kultury do ul. Partyzantów oraz parkingów, budowie odcinka kanalizacji deszczowej, przygotowanie do zbycia 2 działek, założenie od podstaw mediów, podłączenie ogrzewania do sieci PEC itp.

Członek Komisji – Renata Dunaj

zapytała o uwagi mieszkańców ul. Przytorowej oraz ul. Słonecznej do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Olecko, czy zostaną uwzględnione.

Burmistrz Olecka – Wacław Olszewski

oznajmił, że w związku z tym, iż tamtejsi mieszkańcy nie zgadzają się na warunki zabudowy dotyczące wysokości budynku, polecił Wydziałowi Budownictwa, Inwestycji i Planowania zmniejszyć te parametry.

Na tym punkt zakończono.

Do punktu 4 – Wolne Wnioski.

Członek Komisji – Justyna Cieślukowska

zgłosiła następujące wnioski:

- ✓ aby postawić kosze na śmieci na trasie od wiaduktu przy ul. Ełckiej do Sądu Rejonowego na osiedlu Siejnik proponując miejsca: na dole przy różach od strony osiedla, nieopodal mostu oraz przy stawie;
- ✓ w imieniu mieszkańców osiedla Siejnik prosiła o wykonanie przejścia dla pieszych na drodze znajdującej się między parkingami nieopodal poczty a marketem Lewiatan.

Członek Komisji – Renata Dunaj

zgłosiła następujące wnioski:

- ✓ aby namalować, poprawić znaki drogowe poziome na powierzchni jezdni przecinających obwodnicę Olecka, m.in. na odcinkach dróg Olecko-Jaśki, Olecko-Rosochackie oraz innych dróg powiatowych i wojewódzkich, na których tych pasów nie ma, gdyż podczas mgły nie widać pasów rozdzielających jezdnię ani pasów wyznaczających pobocze;

- ✓ nawiązała do wniosku, który składała podczas posiedzenia wizytacyjnego w szkołach, m.in. w Judzikach i Babkach Oleckich, dotyczącego spełniania wymogów co do metrażu na jedno dziecko, czy są takie same w placówkach publicznych i niepublicznych. Otrzymała wówczas odpowiedź, że to nie ma różnicy. Chodziło jej jednak o to, że skoro jest mała sala w szkole w Judzikach, nie ma zachowanego metrażu, a mimo to dzieci tam przebywają i szkoła jest dofinansowana, to jak to się ma do jednego dziecka w żłobku czy w przedszkolu. Złożyła wniosek o dofinansowanie szesnastego dziecka, wniosek został odrzucony z powodu braku spełnienia warunków metrażowych. Nie rozumie jak to się przekłada na żłobek czy przedszkole, w których zazwyczaj nie ma pełnej grupy z powodu chorób dzieci. W szkołach wizytowanych nie były spełnione warunki metrażowe, pomieszczenia nie były dobrze oświetlone, posiadały mało okien, było ciasno, trudno było poruszać się między stolikami i mimo to otrzymują dofinansowanie. Nie wie, jak to wyjaśnić. W jej przedszkolu regularnie przeprowadzane są kontrole i badania i czy wszystkie warunki są spełniane, ma dużo przestrzeni, dzieci oddzielnie śpią i bawią się. W Siejniku rodzice prosili ją, by utworzyła grupę dla dzieci w wieku między żłobkowym a przedszkolnym. Ma piękną salę, ale nie otrzymała pozwolenia. Ponadto uważa, że żłobki powinny otrzymywać większe dofinansowanie niż przedszkola, gdyż ponoszą wyższe koszty. Prosiła o udzielanie odpowiedzi na całość pytań i wniosków, ponieważ po raz kolejny otrzymała odpowiedź tylko na pierwszą część. Odniosła się również do odpowiedzi na wniosek dotyczący zagospodarowania terenu na plażę przy jeziorze w Jaškach, na który również odpowiedziano tylko w części.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Rejterada

podziękował za przycięcie krzaków na drodze do osiedla Lesk. Ponadto Radny zasignalizował, aby członkowie Komisji przemyśleli propozycje tematów do planu pracy Komisji na 2016 rok.

Innych wniosków w tym punkcie nie zgłaszano.

Na tym punkt i posiedzenie Komisji zakończono.

Protokołowała

Barbara Skarżyńska

Przewodniczący Komisji

Wojciech Rejterada